

VERSLAG EXTRA VERGADERING RAADSCOMMISSIE FINANCIËN EN VEILIGHEID

FV: nr. 09/08

Datum: 5 november 2009

Plaats: Oude raadzaal

Tijd: 20.00 – 22.30 uur

Aanwezig: dhr. J.A. Marion (voorzitter), dhr. B. Baldew (PvdA), dhr. A. de Rooij (PvdA), dhr. B. Oost (PvdA), dhr. S.W. Telgt (PvdA), dhr. J. Seton (CDA), dhr. J. Vogel (CDA), dhr. D. de Haan (GroenLinks), dhr. M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), dhr. J.H. Luhoff (D66), mw. B.G. de Boer (VVD), mw. I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), mw. L.R. van Gijlswijk (SP), mw. H. Rademaker (SP), dhr. R.P. Prummel (Stadspartij, tot 20.05 uur), dhr. R. Liefers (Student en Stad).

Afwezig met kennisgeving: dhr. S.S. Huisman (ChristenUnie), dhr. P.J.R. Van der Wilt (D66).

Namens de griffie: dhr. D.H. Vrieling (griffier), dhr. W.T. Meijer (commissiegriffier).

De wethouder: mw. C.T. Dekker.

Verslag: dhr. Z. Jeuring (Notuleerservice Nederland).

A.1. Mededelingen voorzitter/portefeuillehouders

De voorzitter

- De raadsleden hebben gisteren een raadsvoorstel ontvangen over het wijkcentrum Lewenborg.
- Vandaag hebben de raadsleden een collegebrief ontvangen over het verhogen van de mismatch-limiet. Dit kan bij de bespreking worden betrokken.

Wethouder Dekker

- De Waarderingskamer geeft het oordeel ‘goed’ aan de uitvoering van de Woz door de gemeente Groningen. Het vorige oordeel was ‘redelijk’.
- De wethouder stelt voor de P&O-bijeenkomst van november op te schuiven naar januari 2010 omdat de benchmark later wordt opgeleverd. Dan is ook het rekenkamerrapport gereed.

De commissie stemt in om de P&O-bijeenkomst in januari 2010 te laten plaatsvinden.

A.2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

B.1. Raadsvoorstel Gemeentebegroting 2010

De PvdA maakt opmerkingen en stelt vragen:

- De fractie geeft de complimenten voor de begroting, de transparantie is verbeterd. De begroting is voor 2010 sluitend, het is in dat jaar niet nodig om van het aanbod van minister Bos gebruik te maken eenmalig rood te staan om daarmee voorzieningen in stand te houden.
- Er is 36 miljoen euro voor nieuw beleid en de investeringen bedragen ruim 150 miljoen euro. Investeren is in tijden van recessie een goede zaak. Reserveren voor investeringen in de toekomst wordt ook gedaan. Het is tevens een sociale begroting: de voorzieningen worden gehandhaafd en er wordt aan de sociale posten 1,3 miljoen extra toegevoegd.
- De motie Van der Schaaf-Baldew van najaar 2008: in het verantwoordingsoverzicht van het college wordt de motie niet vermeld. Heeft het college iets met de motie gedaan?
- De fractie verwacht dat door risicomanagement het tekort op het weerstandsvermogen afneemt of zelfs omslaat in een overschot.
- De algemene reserve van 25 miljoen euro is hoog, de gemeente moet niet te veel geld oppotten.
- Het tijdelijk verhogen van de algemene egaliseringsreserve is akkoord maar zodra de recessie over is, kan deze weer dalen naar 12 miljoen euro.
- De bezuinigingsvoorstellen om het meerjarenbeeld sluitend te krijgen, worden afgewacht. Echter: hoe kan er een tekort zijn na 2011 terwijl de kaspositie zich permanent tussen 62 en 74 miljoen euro beweegt en hiervan 45 miljoen euro structureel is?
- De fractie wil de koppeling tussen de kaspositie en het meerjarenbeeld geobjectiveerd hebben.

- Tekorten OCSW en SoZaWe: is al iets te zeggen over de te nemen maatregelen? De fractie is akkoord om het resterend tekort bij SoZaWe te dekken uit concernmiddelen en ten laste te brengen van de egaliseringsreserve van de dienst. Het college moet stevige maatregelen nemen om het prognosticerend vermogen van de dienst SoZaWe sterk te verbeteren.
- Er is een logische samenhang tussen het aantal bijstandsccliënten en het kostenniveau. Waarom heeft SoZaWe dit in haar voorspelling over het hoofd gezien? Dit is erg vreemd omdat het prognosticerend vermogen van de organisatie tot speerpunt werd verheven. De constatering is dat de raad wederom verkeerd is voorgerekend: hoe wordt dit in het vervolg voorkomen?
- OCSW: er bestaat een structureel managementprobleem. Bij de bezuinigingsrondes moet expliciet naar doeltreffendheid en doelmatigheid worden gekeken bij het management.
- De DSW is goed op orde maar heeft te weinig buffer. Het eerder afgesproken bedrag van 1,5 miljoen euro moet worden ingezet zodat een minimumreserve van 1 miljoen ontstaat.
- De Milieudienst: de concurrentiepositie is verslechterd. Het tekort is eenmalig afgedekt, maar hoe wordt dit blijkbaar structurele probleem omgebogen?
- Hoe kan het dat er een structureel BTW-risico van 2,5 miljoen euro is?
- De boventallige fte's moeten op vaste plekken in de organisatie worden opgenomen.

De SP maakt opmerkingen en stelt de volgende vragen:

- De begroting is sluitend en dat is prima. De fractie gaat ervan uit dat dit ook voor de volgende jaren het geval zal zijn. De SP is niet voor rood staan.
- Het is goed dat de sociale voorzieningen worden gehandhaafd en zelfs uitgebreid.
- Het is opvallend dat van de 25 miljoen nieuw beleidsgeld 20 miljoen wordt gebruikt voor het ophogen van reserves en voor het zeker stellen van grote investeringsprojecten zoals Meerstad en SuikerUnie.
- De 6 miljoen voor SuikerUnie: welke risico's bestaan hier? Kan het bedrag niet wat omlaag?
- Er wordt erg veel geld op de plank gelegd en de fractie is het eens met de PvdA dat investeren soms beter is dan reserveren.
- De fractie is blij dat de ozb niet extra wordt verhoogd.
- Lokale heffingen: de leges van de brandweer lopen fors terug vanwege nieuwe wetgeving. Worden er maatregelen genomen om de kostendekkendheid te verhogen?
- OCSW: de dienst heeft de opdracht gekregen de tekorten terug te dringen. Als dit niet lukt, neemt het college onpopulaire maatregelen. Waaraan denkt het college? De tekorten bij SoZaWe zijn eveneens zorgelijk maar hier is sprake van externe factoren vanwege het wisselend aantal bijstandsccliënten.

De VVD maakt de volgende opmerkingen en stelt vragen:

- Met deze begroting regeert het college over zijn graf heen. Enkele prioriteiten worden veilig gesteld zoals de tram en het Groninger Forum. Het is jammer dat niet nu al voor bezuinigen is gekozen. De structurele tekorten in de jaren na 2011 zijn nog groter als het nieuwe beleidsgeld wordt meegenomen. Het creëren van vrije beleidsruimte wordt zo erg beperkt.
- De fractie somt een aantal posten op die wel voor 2010 maar niet voor daarna zijn afgedekt. Dit komt bovenop de tekorten. Bij het Forum zijn commerciële partijen nodig.
- Blijft het veiligheidsniveau bij de voorgestelde bezuiniging in 2011 gehandhaafd?
- De personeelsstop: gevolg is dat meer externen moeten worden ingehuurd. Wat is het effect?
- De fractie sluit aan bij de opmerkingen van de PvdA over OCSW en SoZaWe.

GroenLinks maakt de volgende opmerkingen en stelt vragen:

- De fractie is blij met de sluitende begroting. Er hoeft in 2010 niet gebruik te worden gemaakt van het aanbod van minister Bos om eenmalig met een begrotingstekort te werken.
- De fractie is blij met de 25 miljoen voor nieuw beleid en de uitkering voor chronisch zieken, gehandicapten en ouderen. Het versterken van de reserves is prima.
- Is de aanvulling van de algemene egaliseringsreserve wel nodig? Er is namelijk geen rekening gehouden met het bedrag van 14,1 miljoen voor de AER vanuit de rekening 2008. De fractie verwijst naar de teksten op de bladzijden 252 en 253.
- De verhoging van de algemene egaliseringsreserve: er is een relatie van de AER met het totale concernbudget en geprobeerd is dit uit te zoeken. De fractie begrijpt dat een aantal grote

projecten nog niet in de systematiek van het weerstandsvermogen zijn opgenomen omdat definitieve besluitvorming nog moet plaatsvinden.

- Door de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs dalen de totale uitgaven van 800 naar 700 miljoen euro. Kan daarmee de AER als percentage hiervan omlaag?
- Over 2009 ontvangt de gemeente nog een stukje dividend van Essent. Zit dit in de begroting?
- OCSW en SoZaWe: de fractie sluit zich aan bij de opmerkingen van de PvdA.
- De personeelsstop: deze is begrijpelijk maar mag niet te lang duren. Hoe is de stand?
- Loket Lewenburg: de 140.000 euro kan goed vier jaar lang incidenteel worden gefinancierd, en moet niet uit de tarieven worden betaald.

Het CDA maakt de volgende opmerkingen en stelt vragen:

- De fractie is blij met de sluitende begroting. Het is goed dat de wethouder dit doet en extra geld opzij zet en de ozb niet verhoogt. De wethouder maakt het karwei goed af.
- Het aantal bijstandsgerechtigden lijkt voor 2010 mee te vallen. Is hier een meevaller te verwachten?
- OCSW en SoZaWe: jammer dat er nieuw beleidsgeld heen moet. Ondanks het toezicht vanuit het college zijn er tekorten. Is een herhaling in de toekomst mogelijk?
- Budgetten grote projecten: deze zijn zoveel mogelijk veiliggesteld. Is er nog een risico omdat het risico van deze projecten slechts deels in het weerstandsvermogen is meegenomen? De exploitatielasten moeten beheersbaar blijven. De tram krijgt nog een officieel go of no go, maar over het Forum, Meerstad en Westpoort bestaan zorgen.
- Veiligheidsbeleid: anticipeert de gemeente om het veiligheidsniveau te handhaven vanwege de geplande bezuiniging in 2011?
- Bladzijde 21: graag uitleg over hoe zonder extra geld anders werken tot andere resultaten leidt.
- Externe inhuur: een door de raad aangenomen motie blijft belangrijk. Blijft het aandeel externe inhuur zo hoog?
- Wijkcentrum Lewenburg: uit de brief van het college blijkt dat de bal wordt teruggekaatst naar de raad. Dit punt komt bij de begrotingsbehandeling terug. Het gaat om 146.000 euro: het is beter dit niet uit de algemene egaliseringsreserve te financieren.

De ChristenUnie maakt de volgende opmerkingen en stelt vragen:

- Het is een mooie begroting met 25 miljoen nieuw beleidsgeld waarvan 20 miljoen naar de reserve gaat en waarbij de sociale voorzieningen worden gehandhaafd. Dat is prima.
- De ringwegen en de tram zijn grote projecten waarvan de besluitvorming nog niet is afgerond. Hier zitten risico's en het weerstandsvermogen is hierop nog niet aangepast.
- De kostendekkendheid bij de brandweer is met 15% erg laag.
- Het weerstandsvermogen: de e. is een d. geworden, dat is prima. Blijvend versterken is nodig.
- Het meerjarenbeeld: dit moet sluitend worden en bezuinigingen zijn nodig. Waardoor ontstaan fluctuerende budgetten bij SoZaWe? Vanwege de 5,6 miljoen ontstaat een positief meerjarenbeeld. Graag een toelichting.
- Financiële knelpunten: hoe staat het met de maatregelen bij OCSW?
- Wijkcentrum Lewenburg: dit moet niet uit de tarieven worden betaald. De bal wordt te gemakkelijk naar de raad teruggesteeld.

D'66 maakt de volgende opmerkingen en stelt vragen:

- De fractie is het eens met de opmerkingen van de ChristenUnie over het weerstandsvermogen en de grote projecten. De borging van grote projecten wordt in de begroting genuanceerd beschreven.
- Regio Rail: de inkomsten vanwege Essent zijn wat onzeker.
- Reserve afvalstoffenheffing: wordt het overschot via de heffing terugbetaald aan de inwoners?
- Benchmark andere gemeenten: wat is de stand van zaken?

Student en Stad maakt de volgende opmerkingen en vraagt de mening van de wethouder:

- Het is jammer dat nu geen veilige bezuinigingen zijn doorgevoerd. Bij de komende bezuinigingen moeten alle opties worden bekeken.
- Het weerstandsvermogen: de gemeente loopt een risico bij de grote projecten en het weerstandsvermogen blijft relatief laag.

- De kostendekkendheid van de dienstverlening loopt terug. Een mogelijkheid is het aanpassen van de interne procesvoering.
- Verbeteren gemeentelijke organisatie: bij het doorvoeren van maatregelen zijn kaders nodig. Zo kan het nieuwe financiële systeem geruisloos worden ingevoerd.

Wethouder Dekker reageert als volgt:

- De begroting wordt steeds smarter en transparanter. Het college heeft veel op de rol gezet. Enkele projecten hebben risico's: de investeringen zijn meestal wel gedekt maar nog niet allemaal in het weerstandsvermogen verwerkt, zoals Regio Ral en het Forum.
- De algemene egaliseringsreserve is daarom niet aan de hoge kant. De AER zou pas omlaag kunnen als zeker is dat de basis goed is en als plotselinge tegenvallers kunnen worden opgevangen.
- Het verhogen van reserves is een voorwaarde om projecten te kunnen uitvoeren.
- Het meerjarenbeeld is bij lange na niet sluitend. Op dit moment zijn hierin nog geen wijzigingen bekend.
- Voor de verkiezingen ontvangt de raad een pakket met mogelijke bezuinigingsmaatregelen.
- Deze begroting houdt bepaalde sectoren overeind, waaronder de sociale. Voor deze laatste wordt geld vrijgemaakt. Voor 2011 wordt dit anders omdat sommige gelden wegvallen.
- OCSW en SoZaWe hadden de taak voor 1 november de begroting sluitend te maken. De maatregelen liggen op tafel en het is OCSW gelukt de begroting sluitend te maken. De wethouders Van Schie en Verschuren gaan hier eerst mee aan de slag voordat de wethouder Financiën meekijkt. Beide wethouders zijn de eerste lijn wethouders bij deze diensten en de wethouder Financiën is daar de tweede lijn wethouder.
- Het prognosticerend vermogen van de dienst SoZaWe: de wethouder is hier niet tevreden over, het moet beter. Er moet meer met bandbreedtes worden gewerkt. Het college heeft een brief aan de raad gestuurd en gaat vaker met de diensten om tafel. De raad wordt goed op de hoogte gehouden en er zijn lessen getrokken uit het verleden.
- De SuikerUnie: de 6 miljoen is volgens de nieuwe boxensystematiek bepaald. Het kostenplaatje van de risico's wordt vanaf het begin afgedekt.
- Loket Lewenborg: de wethouder zal voor de begrotingsbehandeling een suggestie geven.
- Motie Van der Schaaf-Baldew over sociaal zwakkeren: deze is verwerkt in de brief van het college over de kredietcrisis. Hij had op de verantwoordingslijst moeten staan.
- De wethouder legt uit waarom in 2011 een begrotingstekort bestaat terwijl de kaspositie goed is. De gemeente hanteert geen kasstelsel maar een baten- en lastenstelsel. De kaspositie staat volledig los van het begrotingstekort. Het geld in de kas is gelabeld en de hoeveelheid is wisselend en afhankelijk van de omvang van de te plegen investeringen.
- Het dividend 2009 van Essent is verrekend in de verkoopprijs.
- Het aantal bijstandsccliënten: of er een meevaller is, hangt af van de positie van Groningen ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Over 2009 wordt een incidenteel voordeel verwacht.
- De afvalstoffenheffing: de gemeente mag op begrotingbasis nooit boven 100% kostendekkendheid komen, dus is er nooit een overschot. Ruimte op rekeningbasis gaat naar de reserve, ten behoeve van fluctuaties in het tarief.
- De algemene egaliseringsreserve: uitgelegd wordt dat uitgegaan is van de eindstand 2008.
- Kostendekkendheid brandweerleges: alleen gebruikersvergunningen leveren geld op.
- Structurele fiscale risico's: dekking komt van de reserves van de diensten of van de compensatiereserve BTW. De fiscale kennis wordt verbeterd.
- Het is goed voorstelbaar dat de 10 miljoen voor nieuw beleid door het nieuwe college wordt ingeleverd om niet voor dat bedrag extra bezuinigingen te hoeven door te voeren.

De voorzitter sluit de vergadering om 21.25 uur.